

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9Csp/45/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519202526
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3519202526.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom samosudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom Bratislava, Ventúrska 16, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: J. H., J. O. XX.XX.XXXX, G. J. S. J. I., S. XXXX/XX, o zaplatenie 1.253,36 EUR s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.112,-EUR s 5% ročným úrokom z omeškania od 06.09.2016 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta.

III. Žalobcovi súd priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 76%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 1.253,36 EUR titulom nezaplatenej istiny, úroku vo výške 22% ročne zo sumy 1.112,-EUR od 06.09.2016 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.253,36 EUR od 06.09.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania. Uviedol, že právny predchodca žalobcu CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom Bratislava, Panenská 7, IČO: 35 787 783 (ďalej len „Právny predchodca žalobcu“) so žalovaným uzatvoril dňa 08.01.2016 Zmluvu spotrebiteľskom úvere. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 1.112,-EUR na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve. Poskytnuté finančné prostriedky sa žalovaný zaviazal vrátiť v 24 splátkach po 59,61 EUR mesačne, so splatnosťou prvej splátky 15.02.2016. Podľa bodu 1.4. Časti 1. Úverovej zmluvy žalovaný súhlasil s tým, aby Právny predchodca žalobcu poukázal peňažné prostriedky z úveru predajcovi, ktorý žalovanému predal tovar opísaný v základných podmienkach úverovej zmluvy. Na základe tohto súhlasu Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver tak, že dňa 18.01.2016 uhradil požadované peňažné prostriedky na účet predajcu. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas nesplnil, pričom do dňa podania žaloby neuhradil nič. Na predžalobné výzvy žalovaný nereagoval. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok za strany žalovaného Právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 05.09.2016 mimoriadnu splatnosť úveru. Zároveň uviedol, že s účinnosťou ku dňu 30.06.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. so spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1,75009 Paríž, Francúzsko, konajúcou na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom Karadžičova 2,821 08 Bratislava, čím sa spoločnosť BNP

PARIBAS PERSONAL FINANCE SA stala univerzálnym právnym nástupcom v dôsledku cezhraničného zlúčenia bez likvidácie.

2. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a zmluvou o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb zo dňa 08.01.2016 (ďalej len „Zmluva“), prehľadom úhrad žalovaného a oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 13.09.2016.

4. S účinnosťou ku dňu 30.06.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti Cetelem Slovensko, a.s., so spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, ktorá sa stala univerzálnym právnym nástupcom zaniknutej spoločnosti.

5. Žalovaný uzatvoril s Právnym predchodcom žalobcu dňa 08.01.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru na financovanie kúpy spotrebného tovaru vo výške 1.112,-EUR. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v mesačných splátkach po 59,61 EUR. V Zmluve bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 22% ročne, RPMN 24,36%, priemerná RPMN 29,89%, počet splátok 24, splatnosť mesačnej splátky 15. deň v mesiaci, splatnosť 1. mesačnej splátky 15.02.2016, konečná splatnosť úveru 15.01.2018, celková čiastka k zaplateniu 1.384,56 EUR, zvolený súbor poistenia - základný súbor poistenia, poplatok za poistenie 3,33%.

6. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 13.09.2016 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č.XXXXXXXXXXXXXX“ z dôvodu, že žalovaný nesplácal úver riadne a včas vyhlásil mimoriadnu splatnosť tohto úveru ku dňu 05.09.2016 a zároveň žalovaného vyzval na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 1.253,36 EUR pozostávajúcej z úverovej istiny vo výške 1.112 EUR, z dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 141,36 EUR.

7. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

9. Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

10. Z predloženej Zmluvy je celkom zrejmé, že sa jedná o formulárovú zmluvu vopred pripravenú Právnym predchodcom žalobcu, ktorej obsah pred jej uzavretím žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je zmluvou, na ktorú je potrebné aplikovať režim spotrebiteľských zmlúv, a tak podlieha kontrole z hľadiska neprijateľnosti zmluvných podmienok a z hľadiska iných ustanovení na ochranu spotrebiteľa. Súd zistil, že uzatvorená zmluva obsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vychádzajúc z § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.

11. Súd následne preskúmal dohodnuté úroky v prípade úveru a zistil, že tieto sú podľa názoru súdu v hrubom rozpore s dobrými mravmi, nakoľko podľa zverejnených priemerných úrokových sadziieb na webovom sídle Národnej banky Slovenska pre spotrebiteľské úvery v rozhodujúcom období (t.j. január 2016) v kategórii Nové úvery pre domácnosti, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1-5 rokov predstavovala úroková sadzba hodnotu 9,51% ročne. V Zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 22%, čo je zjavne v rozpore s dobrými mravmi.

12. Dobré mravy patria medzi všeobecné uznávané zásady konania, na ktoré je povinný súd zo svojej úradnej moci prihliadať. Je potrebné zistiť, či tieto boli v jednotlivých právnych vzťahoch medzi účastníkmi konania dodržané, a pokiaľ tomu tak nie je, docieliť, aby slabšia zmluvná strana - v tomto prípade spotrebiteľ, bola pred takýmito praktikami zo strany veriteľov ochránená.

13. Dobré mravy predstavujú pojem, ktorý nie je presne zákonom definovaný, ale môžeme ho považovať za súhrn takých etických hodnôt, ktoré sú všeobecné uznávané a ktoré sú určitou etikou a morálnou vodiacou linkou pri vzniku, zmene alebo zániku právnych vzťahov v demokratickej spoločnosti.

14. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácií pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácií sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako 100% oproti priemeru bánk (viď napríklad rozhodnutie Krajského súdu Trenčín vo veci vedenej pod sp. zn. 27Co/46/2019).

15. Úroková miera dohodnutá medzi stranami konania prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. V čase poskytnutia úveru bola priemerná výška úroku za novoposkytnuté spotrebiteľské úvery 9,51%, pričom dohodnutá úroková miera medzi stranami konania bola vo výške 22%, čo je viac ako dvojnásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné, nemožno ich ďalej moderovať a poskytnutý úver je potom bezúročný.

16. Žalobcovi ako právnemu nástupcovi veriteľa preto vzniklo právo iba na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanému, k čomu súd žalovaného aj zaviazal. Keďže žalovaný doposiaľ z dlžnej sumy nič neuhradil, bol zaviazaný k zaplateniu sumy 1.112,-EUR, čo je suma poskytnutého úveru.

17. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

19. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Nakoľko žalovaný sa nezaplatením dlžnej sumy dostal do omeškania, súd priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania z dlžnej sumy v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, a to odo dňa 06.09.2016, nakoľko 05.09.2016 bola už celá dlžná suma splatná.

21. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

22. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 tak, že pomerne úspešnejšiemu žalobcovi priznal pomernú náhradu trov konania vo výške 76% (žalovaná suma 1.253,36 EUR, priznaná suma 1.112,-EUR, úspech žalobcu je tak vo výške 88% a úspech žalovaného je vo výške 12%, úspech žalobcu je tak po odpočítaní úspechu žalovaného vo výške 76%).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia tohto rozsudku na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom. Odvolanie spolu s prílohami je potrebné podať v toľkých vyhotoveniach, aby jedno vyhotovenie zostalo na súde a ďalšie vyhotovenia mohli byť doručené ostatným stranám sporu (dvojmo).

V odvolaní je potrebné uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka (uviesť spisovú značku) čo sa odvolaním sleduje. Odvolanie musí byť podpísané.

V odvolaní sa tiež uvedie, proti ktorému rozhodnutiu súdu odvolanie smeruje (uviesť dátum jeho vydania a číslo konania uvedené na prvej strane rozhodnutia v pravom hornom rohu), v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh- zmeny rozhodnutia, zrušenia rozhodnutia).

V prípade nesplnenia povinnosti uloženej rozsudkom, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitných právnych predpisov.